

IZHAJA VSAKI DAN.

Ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 Periodične številke se prodajajo po 3 mvč., (6 stotink)
 v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Šempnu, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene
 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 stot. mili-
 metra, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
 naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina za redno izdajanje „Edinosti“ stane: celoletno K 5.20, pol leta 2.60
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
 pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcijski
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hraunilni račun št. 841-652.
 Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

† Profesor Schmarda.

DUNAJ 7. Bivši profesor na dunaj-
 skem vseučilišču in znani raziskovalec, dvorni
 svetnik dr. Karol Ludovik Schmarda je danes
 umrl v starosti 89 let.

Ministrski svet v Belemgradu.

BELIGRAD 7. Danes predpoludne sa je
 pod predsedstvom kraljevim vršil ministrski
 svet, ki je trajal več ur, Ministrski svet se
 je bavil s političnim položajem, prvoizvoljenem
 po včerajšnjih izjavah opozicijskih voditel-
 jev strank v skupščini. Govori se, da je vlada
 stavila predlog, naj se skupščina takoj raz-
 pusti. Po dolgem posvetovanju je kralj zahte-
 val, naj se prej še reši trgovinska pogodba z
 Avstro-Ogrsko ter naj se skuša doseči sporaz-
 um z opozicijo, da ne bi bilo treba novih
 volitev. V to svrhu je kralj poklical v palačo
 predsedstvo skupščine. Popoldne vsprejme
 kralj tudi opozicijske voditelje strank.

Skupščina ne bo imela seje, ki je bila
 določena za danes popoldne.

Pruska zbornica.

BEROLIN 7. Poslanska zbornica je
 vsprejela v drugem in tretjem čitanju nak-
 ladni kredit (draginjska doklada), kakor ga je
 predlagala komisija.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 7. Na dnevnem redu je bila
 druga razprava borznega zakona.

Plovba na Kaspijskem morju

ASTRAHAN 7. Plovba na Kaspijskem
 morju je zopet odprta.

Francoška zbornica

PARIZ 7. Posl. Devis Cochin je stavil
 na ministra za unanje stvari Pichona vpraša-
 nje o položaju v Macedoniji in vedenju Fran-
 cijce v tem vprašanju. Govornik je omenil bra-
 tomornih bojov med Grki in Bolgari, rekši,
 da so bila doslej brezuspešna vsa vporabljena
 sredstva, da se temu opomore. Cochin je po-
 dal zgodovinsko sliko železniškega vprašanja
 in gibanja, ki je je povzročila, potem angle-
 škega predloga in ruskega protupredloga. Go-
 vornik je zaključil z vprašanjem, hoče li Fran-
 cijca odločno nastopiti proti Turčiji, ki pro-
 vzročila Evropi toliko sitnosti.

Neška cesarska dvojica na Siciliji.

PALERMO 7. Cesar Viljem, cesarica
 Avgusta, princ Avgust in princesinja Vik-
 torija so napravili danes v avtomobilu izlet v
 Monreale.

Grškega dragomana so ubili Grki.

CARIGRAD 7. Iz Seluna poročajo, da
 so tamošnji ugledni krogi prepričani, da so
 grškega dragomana Askitisa ubili grški ustaši
 Obdolžili so ga, da je ponoveril ustaški
 denar.

Japonci in Kitajci v Mandžuriji.

ŠANGAJ 7. V Mandžuriji je nastal
 med Kitajci in Japonci spor radi odpošilja-
 nja pošte, ker noče Japonska priznati kitaj-
 skih odredb za železnico Šangaj-Kvantung,
 ki se nahaja v japonskem posestvu.

**Parlamentarne volitve na Portu-
galskem.**

LIZBONR 7. Sto in petdeset mandatov
 novoizvoljene zbornice se razdelijo (vštevši
 kolonije) nastopno: 62 regeneradosov, 59
 progresistov, 17 neodvisnih, 2 nacionalista,
 5 republikancev, 2 francovca in 7 naprednih
 disidentov.

LIZBONA 7. Blizo cerkve San Domingo
 je prišlo v nekem volilnem lokalu do prete-
 pov. Policija je posredovala z orožjem. Pri
 tem so bile tri oseba ubite, več pa ran-
 jeno.

PODLISTEK.

50

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Praporščak je bil moč štiridesetih let,
 s sivo, klinasto bradico, suh, tenek in
 brhek in za svoja leta še jako svež. Pri-
 hajajoč k Oleninu, se je očitno bal, da
 bi ga ne imel le-ta za navadnega kazaka,
 in hotel mu je dati takoj čutiti svojo
 veljavo.
 „To je naš egiptovski Nimrod,“ je
 rekel Oleninu in samozadovoljno se sme-
 ljaje pokazal na starca. „Lover pred Go-
 spodom. Prvi pri nas na vsakem polju.
 Ali ste izvolili že slišati to?“
 Stric Jeroška je gledal na svoje noge,
 ki so bile obute v mokre poršni, zamis-
 ljeno zmajeval glavo, kakor bi se čudil
 praporščakovi spretnosti in učenosti, in
 ponovil za-se: „Gickovski Nimrod! Česa si
 ne izmisliš!“

Obed na avstro ogrskem poslaništvu v Petrogradu.

PETROGRAD 7. (Petr. brz. agencija.)
 Na avstro-ogrskem poslaništvu je bil včeraj
 obed, na katerem so bili ministrski predse-
 dnik Stolipin, viši prokurator sv. Sinoda Izvol-
 ski, knez Dolgoruki in druge visoke osebe. —
 Po obedu je bil sijajen „rout“, na kateri so
 prišli minister za unanje stvari Izvolski,
 dvorni dostojanstveniki, diplomatični zbor in
 prvi zastopniki časnikarstva. Zabava je tra-
 jala do pozno v noč.

Reforme v Macedoniji.

PETROGRAD 7. „Petr. brz. agentura“
 je doslovno priobčila ruski odgovor na an-
 gleško noto glede Macedonije. Odgovor je bil
 bitstveno že priobčen dne 27. m. m. Rusija
 se strinja z Angleško, da so velevlasti mo-
 ralno odgovorne za pomirjenje Macedonije in
 naglašajo potrebo energičnih odredb. Glede
 orožništva se Angleška ne strinja z Rusijo.
 Pred vsem je treba, da se pobojša položaj
 generala, ki je na čelu organizacije oro-
 žništva. Isti mora postati člen finančnejne
 uprave, potem bodo zamogle oblastni je slo-
 žneje delovati. Rusija izraža nado, da se
 združijo vse velevlasti v svrhu, da se razmere
 v Macedoniji zboljšajo.

Maroko.

PARIZ 7. Iz Casablance poročajo, da
 sta dve mehani protusultana zasedli Settat in
 Dauleh el Mokri. To je že v tretjič, da so
 čete Muley Hafida zopet zasedle Settat, iz
 katerega so se umaknili Francozi.

K madjarsko-hrvatskemu sporu.

Fr. Supilo, ki je bil med inicijatorji
 politike novega kurza na podlagi takozvane
 reške resolucije, se mudi te dni na Dunaju.
 O svrhi tega potovanja se je rečeni poslanec
 razgovarjal z dunajskim dopisnikom „Agra-
 mer Tagblatt“. Iz tega razgovora navajamo
 nastopne bitstvene točke:

Supilo je prišel na Dunaj, da se s hrat-
 skimi kolegi v avstrijski zbornici porazgo-
 vori o političnem položaju v vsej monarhiji.
 To je velike važnosti za akcijo v Hrvatski,
 zato je tudi umevno, da žele v Hrvatski biti
 dobro informirani v tem pogledu. Na drugi
 strani pa jim je tudi veliko ležeče na tem, kako
 je razpoloženje na Dunaju nasproti seda-
 njemu položaju v Hrvatski. Došel je torej na
 Dunaj po sporazumljenju s hrvatsko-srbsko
 koalicijo.

Kar se dostaja momentannega politi-
 nega položaja na Hrvatskem, je izjavil Supilo,
 da je hrvatsko-srbska koalicija že v svojem
 manifestu označila smer vseh bodočih politik.
 Nadaljevala bo svoj boj proti ogrski vladi,
 in proti sedanjim in eventualni prihodnji vladi
 na Hrvatskem. Hrvatje odločno zahtevajo
 revizijo današnjega državno-
 pravnega razmerja do Ogrske,
 ker so razmere ob sedanjih formi nagodbe
 postale nevdržljive. Vlada je tudi kvalita-
 tivno jako šibka in nima nikake zaslonbe
 ni v širokih plasteh ljudstva, ni v meščanstvu.
 V tem je vzrok, da hoče z denunciacijami,
 češ, da je hrvatsko-srbska koalicija revolu-
 cionarna in veleizdajalska, utrditi svoje sta-
 lišče na zgoraj in kazati, da je neizogibno
 potrebna. Absolutizem pod Bachom je Hrvatje
 približal Madjarom. Ob sedanjih razmerah
 pa bi se moglo zgoditi, da absolutizem
 Madjarov približa Hrvatje Av-
 strijcem. Madjari bodo to enunciacijo zopet
 označali kakor veleizdajstvo. Ali ob načinu,
 po katerem postopajo s hrvatskim narodom, se
 ne morejo pojavljati drugačne tendencije. Tu
 gre za življenje naroda in tu velja

deviza: svoje dobro jemljem, kjer je najdem!
 Hrvatje ne napadajo, ampak se le branijo.
 Niso oni krivi, da se današnja politika ogrske
 koalicije v ničemer ne razlikuje od starolibe-
 ralnega režima. On, Supilo, je bil sicer vsik-
 dar pristaš sporazumljenja med Hrvatsko in
 Ogrsko in temu cilju v prilog je stavil v ne-
 varnost svojo popularnost ter se izpo-
 stavjal smešnim klevetam. Tudi danes je
 prijatelj miru. Ali pred vsem je Hrvat in
 kjer so interesi naroda v nevarnosti, tam se
 jenuje vsako miljubje.

Supilo je zaključil zadržilom, da pred-
 logu za sporazumljenje od strani ministra
 Josipoviča, v kolikor je možno govoriti o
 takem predlogu, ne pritrdi nikdar.
 Josipoviča starši in mlajši sta za vedno odi-
 grala svoji ulogi v Hrvatski.

Iz teh izjav Fran Supila veje samoza-
 vest — trdna vera, da je sedanji režim na
 Hrvatskem nemožen, da Rauch mora pasti
 in da je opoziciji zmaga zagotovljena. Ali
 Supilo računa tudi s tem, da zmaga ne
 pride takoj po padu Raucha in da se bo
 treba boriti morda tudi proti prihodnji vladi
 Supilo je trdno uverjen o zmagi naroda
 hrvatskega ni pa pretiran optimist glede te-
 žav, ki jih bo treba še premagovati. V dija-
 centralnem nasprotju s tem hladnim raču-
 nanjem posl. Supila je vest v nekem madjar-
 skem listu — „Uj Hírek“ — ki trdi, da je
 misija Supila na Dunaju popolnoma uspe-
 la, da je pada barona Raucha pričakovati v
 najbližjem času ter da bržkone hrvatsko-
 srbska koalicija zopet prevzame vlado!

Seveda treba take vesti vsprejemati z
 največjo rezervo, ker utegnejo bežati žaleč
 pred resnico in prelutivati dogodke, ki se
 pripravljajo. Ali važen simptom je vsekako
 že v tem, da madjarski listi prinašajo take
 vesti, ker se iz tega daja sklepati, da tudi
 madjarska javnost ali vsaj del nje uvideva,
 da so Madjari se svojo borbo proti Hrvatom
 zašli v zagato, iz katere ni drugega izhoda,
 nego s povratkom k respektiranju narodne
 volje, ki je na zadnjih volitvah na manifestan-
 ten način poverila hrvatsko-srbski koaliciji
 varstvo interesov naroda. Politika Madjarov
 se utegne že nekoliko časa loviti v krivih
 črtah. Ali dolgo ne more več trajati to, kajti
 prevažni so dogodki na Balkanu in Hrvatska
 je preblizo praga Balkana, da bi — v zlic
 vsemu neverjetnemu strahu pred Madjari in
 vsej nerazložljivi naklenjenosti do njih — oni
 faktorji, ki jim je poverjeno varstvo interesov
 vseskupne monarhije, mogli, smeli in hoteli
 le radi strahu pred Madjari vzdrževati na
 pragu Balkana odnose, ki bi mogli postati
 v največjo nevarnost za pozicijo skup-
 nosti na sosednjem poluotoku. Navedeno
 vest v madjarskem listu vsprej-
 mamo z največjo rezervo, ker utegne biti pre-
 nagljena.

Ob enem pa smo uverjeni, da to, kar
 oni list označa kakor že sedaj gotovo dej-
 stvo, pride, ker mora priti, v nedeljni bo-
 dočnosti. Nočemo trditi, da ravno te in te
 stranke, ali celo te in te osebe, dobé v roko
 krmilo javnih stvari na Hrvatskem. Na tem
 pa ne dvomimo, da je na Hrvatskem postal
 nemožen sistem eksponentov madjarskega na-
 silja in krivičnosti in da morajo priti na vlado
 eksponenti narodne volje!

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 7. Pri stvarnih popravkih je
 prišlo med govornoma posl. Lova in Stolzla do
 hrupnih preprirov med socijalnimi demokrati
 in nemškimi svobodomiselnimi poslanci. Na to
 je posl. Choc predlagal poimensko glasovanje
 o vprašanju nujnosti. Nujnost je bila vsprej-
 eta z 303 proti 122 glasom.

Zbornica je pričela razpravljati rekrutno

predlogo ter je isto vsprejela v vseh čí
 tanjih.

Tekom debate je posl. Hribar izjavil,
 da so Slovenci in Hrvatje, združeni v Jugo-
 slovanskem klubu, glasovali za nujnost in
 tudi in merito za predlog. To se pa ni zgo-
 dil iz občudovanja do avstrijske vladne umet-
 nostni, marveč radi tega, ker jim je na srcu
 ugled in moč monarhije. Seveda se ne more
 govoriti o ugledu monarhije, dokler ne zmaga
 na vladinih klopeh prepričanje, da zamore
 biti Avstrija le tedaj močna na zunan, ko bodo
 avstrijski narodi zadovoljni. Govornik je po-
 tem navedel več pritožb z narodnega sta-
 lišča.

Proračunski odsek

DUNAJ 7. Proračunski odsek je nada-
 ljeval razpravo o poglavju „Srednje Šole“.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 7. Zbornica je nadalje-
 vala specialno debato o 2. točki Nagyjevega
 predloga.

Ker je bila dvema poslancema narodno-
 stne stranke odvzeta beseda, je posl. Hodža
 (Slovak) izjavil, da ne more ob takih okolno-
 stih narodnostna stranka razvijati svojega sta-
 lišča, ker je svoboda govora omejena. Pod-
 predsednik Rakovszky je radi te žalitve pre-
 sedstva pozval govornika na red ter mu je ob
 živahni pohvali večine odzval besedo. (Prigo-
 vor pri narodnostnih poslancih.)

Narodnostni poslanci so demonstratovno
 odšli iz dvorane. Podpredsednik Rakovszky je
 izjavil, da je debata zaključena, ker ni pred-
 beležen več noben govornik. Nato je bila seja
 za pet minut prekinjena.

V kuloarjih so narodnostni poslanci izja-
 vili, da se v očigled taki uporabi poslovnika
 ne udeležijo več nadaljne debate.

Ko je bila seja zopet otvorjena, je prev-
 zel predsedstvo predsednik Justh. Sledilo je
 več zaključnih govorov. Na glasovanju je bila
 2. točka reforme poslovnika vsprejeta v obli-
 ki, predlagani od posl. Mereya. Vsi drugi
 spreminjalni predlogi so bili odklonjeni. Na
 to je bila razprava prekinjena. — Na jut-
 ršnji seji bo na dnevnem redu tretja in zadnja
 točka reformnega načrta o poslovníku.

Poljaki v Prusiji izgled Slovanom

Nemški državni zbor razpravlja sedaj za-
 konski načrt o združnem zakonu. V soboto
 je bil — kakor smo že javili — z 200 proti
 179 glasovom vsprejet § 7 omenjenega načrta.
 Ta paragraf v svoji konečni, po kompromisu
 doseženi obliki, odstopa od pravila v toliko, da
 se na shodih v okrajih, kjer je poljskega pre-
 bivalstva nad 60 odstotkov, dopušča uporabo
 tudi poljskega jezika. Ali ta izjema bo trajala
 le 20 let. Po tem času bo na javnih skup-
 ščinah dovoljeno govoriti samo nemški.

Kaj pa, če bo v teh 20 letih poljski ži-
 velj v Prusiji istotako jak, kakor je danes,
 ali pa se morda celo ojači? Kaj pa, če so v
 razmerju med Slovani v tem času izvršili re-
 volucija, ki ozdravi razmere, slabše sedaj moč
 skupnega Slovanstva, vsled česar postane to
 poslednje moralen faktor, ki bo uveljavil svo-
 jo moč tudi na življenje vseh olin držav, v
 katerih žive Slovani v večih ali manjih odlo-
 kih? Čez 20 let se vtegne pokazati, da so
 današnji Prusi delali račune brez krčmarja.
 Ne le politični misleci v družih narodih, ampak
 tudi treznejši politiki med Nemci samimi
 konstatujejo, da je vsa dosedanja protipoljska
 politika v Nemčiji popolnoma zgrešila svoj
 namen. Vzlic vsem neštetim milijonom, ki jih
 je ta politika požrla, poljaki živeli ne le da
 ni strt, marveč je številno, gospodarsko in
 moralno ojačen: pomnožila se je v njem od-
 porna sila in v ognju nemškega proganjanja
 je še bolj razvnela volja za borbo. Ako so

kajšnjega kraja, ne kakor bi odgovarjalo
 našemu običaju, a jaz morem v vsem
 izpolniti pogoje...

„Ta govori pravilno,“ je zamrmral
 starec.

Praporščak je govoril še dolgo v tej
 obliki. Iz vsega tega je Olenin — ne brez
 nekoliko truda — mogel razbrati praporš-
 čakovo željo, da bi dobil šest rubljev v
 srebru za stanovanje na mesec. Prav rad
 je sprejel to in ponudil je svojemu gostu
 čašo čaja. Praporščak je odklonil.

„Po našem neumnem obredu,“ je rekel,
 „smatramo kakor za greh, rabiti svetsko
 čašo. Jaz bi sicer, po svoji izobrazbi,
 mogel razumeti, toda moja žena, zbog sla-
 bosti človeške...“

„No torej, ali ukažete čaja?“

„Če dovolite, prinesem svojo čašo, po-
 sebno čašo,“ je odvrnil praporščak in sto-
 plni vun na stopnice. „Daj čašo!“ je za-
 klical.

Čez nekaj trenutkov so se odprle duri
 in zagorela, mladostna roka v roza-rokavu

se je porinila s kozarcem noter. Praporš-
 čak je pristopil, vzela kozarec in pošepetal
 nekaj s hčerjo. Olenin je nalil čaja —
 praporščaku v „posebno“, Jeroški v „svet-
 sko“ čašo.

„Vendar, ne želim Vas zadržavati,“ je
 rekel praporščak in izpil svojo čašo, če-
 prav se je opekel. „Jaz imam, kakor je že
 to, silno veselje do ribjega lova. Tukaj
 sem samo na obisku, takorekoč na odpo-
 čitku od službe. Tudi mene žene poizku-
 siti srečo, dali mi pripadejo „darovi Te-
 reka.“ Upam, da tudi Vi mene kdaj
 posetite, da izpijete kozareček „očetov-
 skega“, po naši vaški šegi,“ je dostavil.

Praporščak se je poklonil, stisnil Ole-
 ninu roko in odšel. Med tem ko se je
 Olenin odpravljal, je slišal ukazujoči in
 razlagajoči glas praporščaka, ki je dajal
 domačim ljudem povelja. A čez nekoliko
 minut je videl Olenin, kako je praporščak,
 hlače zavihane do kolen, v raztrgani srjaci
 in z mrežo na rami, šel mimo njegovega
 okna. (Dalje.)

arečno prebili vse Bismarckovo preganjanje ni dvoma, da prebijejo intaktni tudi teh 20 let. Pruski Poljaki so podali dokaz da tudi mal narod more v borbi z velikim narodom delati drzne čuteže, ako je v njem krvi in mozga. V toliko je zgodovina pruskih Poljakov z njih vspehi velike elukativne važnosti za vse manje narode slovanske: da si imajo proti sebi vso državo z mogočnimi sredstvi, so si znali v sebi ne le ohraniti marveč celo množiti pogoje za svojo ohranitev.

Hrvatska.

Deveta madjarska šola pod Rauchom.

Iz Zagreba javljajo, da se v Kreštelovom okraj Daruvar, odpre madjarska šola. To je deveta madjarska šola, od kar je baron Rauch na banski stolici. (Pa še daja mož po svojih reptilnih zatratih, da je tudi on sin hrvatskega naroda in da ima hrvatsko srce do domovine!)

Dementi poslanca Supila.

Zagrebački koalicijski listi so priobčili dementi poslanca Supila, v katerem izjavlja, da je povsem lažnjiva in neosnovana vest, da je njegovo putovanje na Dunaj „venčano z uspehom, da je najdena formula za poravnane odnošaja med Hrvatsko in Ogrsko“. (Glej današnji članek. Op. ured.)

Volitev srbskega patrijarha

Iz Budimpešte javljajo: Govori se, da bo novega patrijarha volil še sedanjí cerkveni kongres, ne da bi bilo treba novih volitev.

Rusija.

Voroncov-Daškov odstopi

Iz Petrograda javljajo, da kavkaški namestnik Voroncov-Daškov v kratkem odstopi in da bo njegovim naslednikom imenovan načelnik orožništva baron Taube.

Drobne politične vesti.

Donavsko-jadranska železnica. Iz Rima javljajo glede donavsko-jadranske železnice nastopne podrobnosti; Rusija ni v stani sodelovati pri gradnji železnice z večimi svotami, istotako ni sama Italija. Zato bi finansiranje prevzela Francija ter se osnuje francosko italijansko-rusko-srbsko društvo za gradnjo železnice. Rusija bo sodelovala kakor moralni faktor. Srbija dobi železnico, a Italija in Francija jo financirati z 90 milijoni franki.

Vaeučiliške zahteve bukovit-skih Romunov. Akademski senat černo-viškega vseučilišča je sklenil naložiti profesorju Mohkovicu, da drži počeni od bodočega šolskega leta kolegij o zgodovini Moldavije in Valahije. Romunski dijaki se ne zadovoljujejo s tem in zahtevajo, da se osnuje profesorska stolica za romunsko zgodovino in da dobi to stolico kak romunski profesor.

Potovanje cesarja Viljema. Iz Carigrada poročajo, da cesar Viljem ne o bišče Albanijske, radi toga se turška deputacija ki ima pozdraviti cesarja Viljema, poda direktno na Krf.

Bolgarska knežja dvojica v Sofiji. Bolgarski knez in kneginja sta v ponedeljek dospela v Solijo, kjer sta bila svečano vsprejeti.

Portugalski kralj se zaroči. Iz Lisabone javljajo: V zvezi s kraljem Manuelom se vzdržuje vest, da se kralj Manuel v kratkem zaroči z angleško vojvodinjo of Elve.

Grška in Kreta. Grška vlada je predložila zbornici zakonski načrt, s katerim se brez posebnih formalnosti omogočuje naturalizacija onim Krečanom, ki se nameravajo stalno nastaniti v Grški.

Shod železničarjev.

Omenili smo v včerajšnjem poročilu, da je posegel in debato tudi državni poslanec dr. O. Rybář. Rekel je, da se ni prej oglašal za besedo, ker je čakal, naj poprej spregovorijo železničarji. Nasprotniki morda poročajo, kaj da ima on sploh iskati na železničarskem shodu, on odvetnik. Ali on je prišel sem ne le, ker je odbornik N. D. O., ampak tudi kakor državni poslanec. Njemu, državnemu poslancu, bi nasprotniki tudi očitali, ako bi bil on ostal doma, ali pa prišel na shod in ne govoril; ako bi torej prišel, ali pa ne prišel, spregovoril, ali pa ne spregovoril, našli bi nasprotniki vedno razlog za očitjanje. Zato se on ne briga za njihovo očitjanje, ampak prišel je sem, kamor ga je gnala dolžnost in klicalo srce.

Ne bo dolgo govoril o samem vprašanju železničarskega gibanja, kajti o istem so govorili že prejšnji govorniki. Da so zahteve železničarjev opravilene, o tem ni treba zgubljati besede. O istih je sama N. D. O. postavila spomenik in jo predložila na pristojnem mestu. Železniška uprava, kakor vedno, tudi sedaj obotavlja. Posebno se izgovarja tudi s tem, da ni denarja. Govornik spominja na to, da tudi drugi stan, oficirji, zahteva sedaj povišanje plače. Vidimo, da vse stranke konkurirajo v tem, kdo bi jim prej izposloval povišanje. Govornik ne pravi, da niso oficirji potrebni; ali ako je denar za njih, mora biti tudi za druge. Če je finančni minister našel v enem kotu denar za oficirje, bo našel ga v drugem kotu tudi za delavce. Ako pa minister ga ne najde, potem bo dolžnost poslancev, da iztaknejo potrebne denarne vire. Kakor so že drugi stanovi izsilili od vlade poboljšanje svojega gmotnega položaja, tako bodo tudi železničarji, ako nastopijo složno. Govornik po-

zdravlja za to z veseljem, da so se železničarji na današnjem shodu pridružili splošnemu gibanju. Mi vemo, da so se od neke strani veselili na to, da se bo morda N. D. O. protivila temu gibanju. N. D. O. pa je ravno dokazala, da v gospodarskih stvareh moramo biti edini.

A nisem prišel sem — nadaljeval je govornik — le kakor državni poslanec, ampak tudi kakor branitelj, in sicer branitelj enega faktorja, ki je bil krivo napaden. To je list „Edinost“. List „Edinost“ je glasilo političnega društva „Edinost“; če je bil torej list napaden, je bilo potem napadeno tudi društvo in njega predsednik, kateremu biti je meni v čast. Je torej moja dolžnost, da nastopam kakor branitelj. List se je sicer sam branil in pozval obrekovalce, naj dokažejo le z eno vrsto, kedaj je „Edinost“ nasprotovala železničarskemu gibanju. No, ona lahko čaka na to dokazovanje leta in leta. Mi vemo, da oni radi obrekujejo; ali kadar se jih prime za rep, tedaj cvilijo in se skrivajo. Ravno tako sem jaz jih pozval, naj mi odgovorijo na neka vprašanja glede šole: jaz še čakam na odgovor in bom še dolgo čakal.

Še nekaj h koncu:

Jaz obžalujem, odkrito povem, da je prišlo do ovih prizorov na četrtkovnem shodu; toda krivda ni na naši strani. Ko je začelo gibanje železničarjev, sestavila se je t. zv. koalicija: takrat bili so k nji poklicani zastopniki raznih organizacij, le onih N. D. O. ne. Zakaj pa to? Ali je to morda v korist temu gibanju? Gotovo ne, kajti zagotovljen je vspeh temu gibanju le tedaj, ako bodo vsi složni.

Ako se je hotelo energično nastopati proti železničarski upravi, se je moralo poklicati vse faktorje, ki so zainteresirani. Oni, ki so pa izključili velik del slovenskega delavstva, so vedeli dobro, da s tem škodujejo stvari. Zakaj so torej tako storili? Zato, ker oni niso ravnali iz ljubezni do delavstva, do stvari, ampak iz strankarske koristi. Ta le je zahtevala razpor, da bi oni pripisali vse zasluge le sebi, vso krivdo pa N. D. O. Izključili so tako iz posvetovanj N. D. O., ki je hotela lojalno sodelovati; nazadnje pa, da bi dali nam še večjo pljusko, so brez potrebe še nas izzvali s tem, da so z obrekovanjem izključili iz shoda list „Edinost“. Povabili so na shod še huiše nasprotnike socialistov nego smo mi; liste, ki zastopajo čisto kapitalistične interese, le „Edinosti“ ne. Pljuniti so hoteli na nas; ali zgodilo se jim je, kakor onemu možu, ki je hotel pljuniti na luno: pljuski ni švigal na luno, ampak padel je nazaj na moža.

Mi smo pošteno mislili, oni so pa nepošteno ravnali. Jaz, ponavljam, obžalujem, da je prišlo do nemirov na shodu koalicije. Ali potrebno je bilo, da se tem ljudem enkrat dokaže, da smo mi tukaj, naj je to njim prav, ali ne.

Resolucija današnjega shoda dokaže, da nismo bili proti gibanju, ampak proti oni osebi oziroma proti osebam, ki zlorabljajo to gibanje. Dalje izraža resolucija solidarnost z vsemi železničarji in na zadnje pove, da se vsi pridružijo pasivni rezistenciji, ako to sklene večina. Vi niste zastopani v izvrševalnem odboru, drugi torej sklenejo o vaši usodi. Ako bi bili mi „krumirji“, kakor pravijo nasprotniki, bi mi lahko rekli: Mi se za vas ne brigamo. — Ali nam je do stvari, in če večina železničarjev bo za to, podamo se i mi v boj, kajti v tem vprašanju moramo biti edini, ako hočemo priti do zmage. Ta pa ne bo politična zmaga ene stranke, ampak zmaga delavstva. In jaz upam, da delavstvo zmaga. (Navdušeno odobrenje).

Potem, ko je bila sprejeta prva resolucija (navedli smo jo že včeraj) se je priglasil še k besedi Hrvat tov. Hackstock. Bil je isti dvanajst let nevstrašen bojevnik v socialnodemokratični stranki na Hrvatskem, Avstrijskem in tudi v drugih deželah. Povedal je o raznih razočaranjih, ki jih je doživel za svoj trud. A ko je prišel sem v Trst brez dela, in prosil podpore v Delavskem domu, je moral videti, kako so njega, starega bojevnika, stivali malone pred duri, a z navdušenjem podelili podpore priselencem iz laškega kraljevstva. Roti toda, naj se ne napada socialne demokracije, kateri on ostaje veren. Treba pa neusmiljeno nastopati proti raznim voditeljem „Kullissensocialistov“, kakor jih on imenuje. Ti gazijo stranko v blato. Pripominja še, da je videl mnogo sveta, vi del mnogo lepih in grdiš pojavov v socialnodemokratični stranki, ali takih laži-socialistov, kakor v Trstu, pa še ni videl.

Predsednik dr. Mandić je stavil drugo resolucijo na glasovanje (ki je bila sprejeta in smo jo tudi včeraj naveli). S tole resolucijo, pravi govornik, se je postavilo ravnateljstvo državnih železnic pred dejstvo, da so vsi železničarji složni. Čast gre N. D. O., da je ona nastopila za to složnost kljub vsemu prizadevanju nasprotnikov. Govornik pove v dokaz, da ni bilo narodnim delavcem do tega, da bi razbili shod koalicije: On je šel takrat k odboru in predlagal, naj odstranijo Kopača; on da se potem tudi oddalji. A odbor ni hotel žrtvovati moža stvari. Kljub vsemu temu mi nastopamo složno; primerite etično stran postopanja, nas in naših nasprotnikov!

Tov. Ja klič je podal nekoliko instruktivne glade pasivne rezistencije in povedal, kam se imajo železničarji obrniti za svet; tekom gibanja bo vsak večer shod v prostorih N. D. O.

Predsednik je na to poudarilvi pomen shoda zaključil istega ob 10. in pol zvečer. Velika masa zborovalcev se je popolnoma mirno razšla. —

Dnevne vesti.

Tržaška volilna reforma. Včeraj je imel odsek svojo plenarno sejo, v kateri pa ni prišlo do zaželenega sporazumljenja med Slovenci in Italijani. Sklenilo se je, da je obvestiti namestništvo o tem negativnem vspehu. Navskrižje je glede števila mandatov za okolico in pa onih štirih občin, spadajočih k okolici, ki se imajo po vladnem načrtu priklopiti k mestu. Italijani se upirajo proti temu priklopljenju.

„Lavoratore“ v ulogi — slabega proroka. V ponedeljek je „Il Lavoratore“ jahal visokega konja in je streljal v proslavo svoje zmage, ki je — ni izvleval. V ponedeljski številki je glasno klical v svet o „fasku slovenskih nacionalistov“ in „žoltoga sindikata gospoda Mandića“.

Proroki pri „Lavoratoru“ niso le slabi proroki, ampak so tudi naravnost otročji. Ker je „N. D. O.“ svoj shod železničarjev, napovedani za nedeljo predpoludne, na željo železničarjev samih odložila na ponedeljek zvečer, torej le za dobrih 24 ur, je bilo to gospodom pri „Lavoratoru“ dovoľ, da so bili iz sebe od veselja in so zagotavliali sebi in svoji verni občini, da „l'edificio crolla“ — da poslopje (N. D. O.) razpada, in to celo veliko hitreje, nego so oni sami mislili!!

Kratka jim je bila ta samoomama. Predpoludne je bilo, ko je „Lavoratore“ napovedoval razpad; prišlo je poludne in minolo je le par uric kratkega popoldneva, in — veličasten shod železničarjev, kakoršnega še ni priredila N. D. O., je pričal, da poslopje stoji trdno, ponosno veličastno, poleg katerega predstavlja „Il Lavoratore“ mizerno figuro — slabega proroka!!

In čudno! Ali ne le čudno, ampak tudi zelo karakteristično: dočim je ponedeljski „Il Lavoratore“ vedel natančno povedati, da je bilo v nedeljo v gledališčni dvorani „Narodnega doma“ samo 8 železničarjev, pa v včerajšnji „Lavoratore“ molči kakor grobinnoče nič pripovedovati, koliko jih je bilo na predsinočnem shodu!!!

Kaj mu je zapro sicer zelo široka in zgovorna usta?! I seveda: če je kje na stolice priš, je malce rizično potajevanje tega, kar je bilo. Po takem sijajnem vspehu napovedovati razpad — ne, v taka nevarna proreška podjeja se ne spušta rad tudi najslabši prorok.

„Il Lavoratore“ si je zagisural glas slabega proroka s predpoludanskim prorokovanjem, ki se je neusmiljeno razbilo na kose že ob dogodkih istega večera! Mi mu — kakor dobri prijatelji, četudi politični nasprotniki — nujno svetujemo, naj se v bodoče ne spušta tako nepremišljeno v prorokovanja o razpadu stavb, ki stoje trdno in — bodo stala, dokler bo „Lavoratorova“ politika taka kakor je sedaj. Če „Lavoratore“ želi, mu razodemo neko tajno o trdnosti stavbe, ki bi jo on — oh, kako rad videl v razsulu. Stavba „N. D. O.“ je zavarovana pred vsakim „crollo“, dokler bodo politiki okolo „Lavoratora“ in na njegovih slovenskih dipendencah delali take in tolike neumnosti, kakor so jih doslej!

Konfuznost pri „Indipendentu“. — Predvčerajšnji „Indipendente“ je bil zopet enkrat silno razburjen — prav brez potrebe. Ker, ako bi znal le količaj pametno računati z danimi faktičnimi narodnostnimi razmerami, kakor so in kakor ostanejo, vzlic vsem ultraitalijanskim izbruhom, gotovo ne bi se razburjal. Ker pa mu je glava razgreta od samih sanjarij, pa sanja, sanja o stvareh, ki jih ni, ker jih ne more biti in govori kakor v diliriju.

Vidi v svoji razgreti fantaziji grozno zmešnjavo na naših sodiščih — „confusionismo giudiziario“. Drugod vidi zmešnjavo, v resnici pa se le njemu samemu meša v glavi, razgreti od „idealov“.

Kaj se je zgodilo! Nekdo je zopet enkrat spregovoril hrvatsko besedo o priliki, ko je bilo prisotnih tudi par Italijanov. — Na tujkajšnjem dež. sodišču so se vršila te dni predavanja o kazenskem in civilnem pravu. Potem, ko je minila ura določena za predavanje, je predavatelj dovolil dvema našima mladima pravnikoma, da sta govorila v svojem jeziku. A, nota bene: polovica navzočih so bili Hrvatje in Slovenci! Predno je eden onih dveh pravnikov začel svojo disertacijo, se je zahvalil predavatelju in navzočim, ker mu je dovoljeno govoriti v svojem jeziku. Evo, ta obzirnost našega človeka, storjena predavatelju, je dogodek, ki je pognal „Indipendentu“ kri v itak že razgrete možgane. To je zanj „casus belli“: provokacija, agitacija, žaljenje — popoln konfuzijonizem na sodišču!

Dobro odgovarja „Indipendentu“ sinočnji „Balkan“:

Ako jemljemo v obzir, da v območje tržaškega dež. sodišča ne spadata samo Trst in okolica (ki pa tudi nista italijanska v „Indipendentovem“ smislu), ampak tudi del Istre in Kras, v katerih krogih so Slovenci in Hrvatje v večini nasproti Italijanom, bi se morali po „Indipendentovem“ pravnem umevanju radi onih 50 uradnikov, ki ne poznajo ali nočejo poznati našega jezika, vsi prebi-

valci teh dežel učiti italijanski, ako hočejo, da jim bo tržaško sodišče delilo pravico!! Ali ni tako zahtevanje največje absurdum — prava konfuznost?! Ali pri „Indipendentu“ res ne slutijo, da je to, kar smo ravnokar napisali, morala vsega njihovega članka in da je naslov „confusionismo“ najprimernejši za to, ker so napisali?!!

Mesto brezplodnega sanjarjenja, ki v izmučenih možganih proizvajata strašno bolezen domišljavane sile in veličine ter mržnje do vsega in do vsakogar, bi bilo veliko pametneje, ako bi se ozirali na faktični položaj, na statistiko. Potem ne bi prihajali do takih zaključkov. V trgorskem središču, kakoršnje je Trst, kjer praktičnost in smisel za konkretno morata biti bolj razvita, je naravnost smešno, ako se pada v take pogreške skrajnega idealizma, ki so ga predali „Indipendentu“ dan na dan polni; idealizma, ki — bi dodali mi pri „Edinosti“ — dovaja do... konfuzijonizma.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za občne ljudske in meščanske šole v Gorici se prično izpiti za usposobljene 11. maja t. l. ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje je vložiti pri ravnateljstvu izpraševalne komisije do 30. aprila t. l.

Izpiti za ženska ročna dela in za vrtnarice se prično pozneje, a je dotične prošnje vendar vložiti do zgoraj omenjenega roka na ravnateljstvu c. kr. ženskega učiteljišča.

Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole.

158. odborova seja „Maticice Slovenske“ dne 3. aprila 1908. Letošnji občni zbor „Maticice Slov.“ bo v ponedeljek, dne 25. maja ob 8. uri zvečer v ljubljanskem „Mestnem domu“. Publikacije za l. 1908. se bodo tiskale vsaj v 4.500 izvodih: za tisk Zbornika, Zbavnice in Hrvatske knjižnice ter Prevoda iz svetovne književnosti se razpiše natečaj; knjige morajo novembra biti v Ljubljani pripravljene za ekspedicijo. Vsprejeti so nekateri rokopisi in določeni recenzenti novin. Od zadnje odborove seje je društvo pristopilo novič ali na novo 40 členov. — Za l. 1908 izda Maticica sedmero knjig (med temi tri ilustrirane): 1) Zbornik (znanstvene razprave o početkih naše književnosti v protestantski dobi, slike). 2) Knezova knjižnica (Cankarjev spis „Novo življenje“, jubilejni spis o Vatr. Jagiču. 3) Zabavna knjižnica (poleg pripovednih spisov drama Zofke Kveder Jelovškove: „Amerikanci“) 4) Hrvatska knjižnica (Komentirana istserska priča Vl. Nazara „Veli Jože“, umetniški opremljena). 5) Prevod Goethejevega „Fausta“, I. del. 6) Strekelj, Narodne pesmi. 7) Seidl, Kamniške ali Savinjske planine, II. del (s slikam).

Slovensko društvo „Lipa“ v Zagrebu. Hrvatska vlada je potrdila pravila omenjenega društva, ki so ga ustanovili zagrebški Slovenci.

Tržaška mala kronika.

Slika s tržaških ulic, ali: postopanje mestnih redarjev. Včeraj popoldne okoli 5. ure je prišel Fran Nadižar na trg Goldovi. Zspazivši večjo gručo ljudi; se je približal tudi on, da vidi, kaj je. Sredi gruča je bila neka slovenska kmetica, ki je imela v jerbasu tri ali štiri gajati. Pri jerbasu sta stala mestni redar št. 8 in neki drugi gospod v civilni obleki, ki sta ogledovala gnjati. Na povelje onega v civilni obleki, ki je ubogo revo nazval s čavavo, je tiral redar kmetico v stražnico mestnih redarjev na Piazza vecchia v Starem mestu. Nadižar je šel za njimi in se je ustavil pri vratih, da vidi kaj se zgodi s kmetico. Rečeni redar ga je zapazil skozi okno; pridrel je pred vrata in se zadril, kaj da išče tu? Nadižar je odgovoril, da hoče videti, kaj bo s tisto „ščavo“ in s plečeti?! — Redar: „Kaj briga tebe to?“ Nadižar: Mene briga, kako vi postopate z našimi ljudmi! Tudi našega poslanca Rybářa hočem obvestiti o tem! Začuvši to je redar, ki se mu je po vonju iz ust poznalo, da — ni tešč, izrazil surovo: „Va in c... ti e tutti i ščavi, e anche Rybář!“ in je hotel Nadižarja ukleniti, a je odnehal od tega vsled energičnega protesta.

Tako le vrše nekateri mestni redarji svojo službo mesto, da bi bili treznim in dostojanstvenim vedenjem ljudstvu v izgled.

Pijani razgrajač, ki je s kamnom razbil šipo gostilne in potem še naklestil redarja in gostilničarja. Včeraj popoldne je vstopil v gostilno Petra Petricha v ul. Valdirivo 38, možakar orjaške postave; njegov orjaški postavi je odgovarjala orjaška pijanost. Sedel je k miri in naročil pol litra „tega dobrega“. Bodisi da mu niso postregli po volji, bodisi radi drugega vzroka, je pijani velikan začel zmerjati gostilničarja, radi česar mu je ta le z nenavadno uljudnostjo (v očigled miščastim ramam velikana) pokazal duri. To uljudno povabilo pa je orjaska tako razsrdilo, da je pobral na tleh nekoliko kamnov in zagnal jih proti steklenim durim gostilne, da so se šipe razbile z veselim žvenketanjem. Pridrivil je na ropot redar, ki je odvedel čudnega patrona na policijo. Pijaec, ki je bil dotlej sledil primeroma miren redarju, je začel na komisarijatu zopet besneti, ker je tam zagledal gostilničarja, ki je bil tudi prišel na policijo. Planil je proti njemu s skrcenimi pestmi in ga močno vdaril po licu, ravnatoko tudi redarja, ki je priskočil na pomoč.

Službojuči uradnik ga je dal odvesti v policijski hotel, dokler se mu ne poleže pijanost.

Tat, ki še povrh pretepa svojo žrtve. Včeraj zjutraj stal je v ul. Barriera voščila voz sena, lastnina neke Franciške Jarc iz Doberdoba. Za trenutek je kmetica opustila voz brez varstva in, ko se je povrnila na mesto, zapazila je človeka, ki je hotel odnesti butaro sena. Ona se je hotela prepričati tatvino a tat, jezen, da je bil zasačen, je začel neusmiljeno pretepati ubogo kmetico. Na krič iste je pritekel redar, ki je predrznega zamoviča spravil v luknjo. Kmetica pa se je zatekla k zdravniški postaji.

Ženski živci. V včerajšnjem popoldnevu so telefonirali zdravniški postaji, da je potrebna zdravniška pomoč za Antonijo Hrovatin, 21 letno dminarko, stanujočo v ul. Torricelli št. 6. Obšel jo je histeričen napad. Po injekcijah morfina jo je dal zdravnik prenesti v bolnišnico.

Smešnica. Stari gospod k malemu pobalinu, kateri sedi na plotu in kadi: Kaj? Ti že kadiš? No, počakaj! Jaz to povem gospodu učitelju v šoli. — Pobalin: Beži, beži, stari norec, jaz nisi še v šolo ne hodim.

Koledar in vreme. — Danes: Dionisij škof. — Jutri: Demeter muč. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12 Cels. — Vreme včeraj: deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s padavinami. Hladni vetrovi. Temperatura mila. Pešasno boljšanje.

Naše gledališče.

Enajsta zapoved. Z uprizoritvijo te beške veselo-igre je priredilo Dram. društvo ob jednom častni večer svojemu igralcu g. Marku Vebletu, ki je nastopil v ulogi Krače, strugarskega mojstra, načelnika poštarne brambor in poveljnika mestne garde. Tega neobdigratiba si lahko interpretira in izvaja vsak igralec po niemu lastnih sredstvih komika. G. Veblet je posebno učinkoval s komično tragiko in s smešno svečanostjo. K takej figuri se mu je jako dobro podala primerna jokava maska. Občinstvo ga je opetovano zelo simpatično pozdravljalo, ter mu po vsakem dejanju živo akklamiralo. Slavljenu sta bila poklonjena dva lovorjeva venca s drugimi darovi. Tudi gej. Veblevi je bil prezentiran krasen šopek svežih cvetlic.

Tudi drugi igralci so se prizadevali, da so nudili vsak zase originalne tipe, ki so se skoro vsi odlikovali po jako zadeti maski, med temi posebno šticipersna detelja Voborski (g. Boleslavski), profesor Kozliček (g. Viktor), major Hude (g. Zvezdan) in uradnik Strela (g. Ršjner). Posebno slednji je podal jako lepo studijo, osobito v drugem dejanju; v tretjem je nekaj opešal. Pristen vojaški slaga je bil Janez (g. Verovšek).

Vendar dočim so bili posamezniki dobro tonirani, si niso povsod igrali drug drugemu ročno v roke. Najbolje je še bilo drugo dejanje, ki je bilo precej živahno in uglajeno; v tretjem dejanju pa je celokupnost maraike, posebno na koncu dokaj trpela. Igralo se je ponekje predoiglačno. Prepričani smo, da bo repriza te igre, ki je zelo zabavna, nudila ob sedanjih precej primeraih in zadehkih elementih zaokroženo in živahno predstavo, kakor ima biti ob lastnosti take igre. Oder je bil elegantno opremljen; potrebno krasno pohištvo je stavil naš trgovec g. Jeraj, blagohotno na razpolaganje.

I. Pr.

Darovi.

Ščuka Anton iz Barkovelj je daroval 5 kron za meško podružnico sv. Cir. in Met. v Trstu, 4 krome za dijaško podporno društvo, 3 krome za zavod sv. Nikolaja, 2 kroni za akademsko ferijalno društvo Balkan. Denar hrani uprava Edinosti.

V počestitve spomina blagopokojne gospe Franje Julije Trobec, darovali so v "N rodnem domu" za svetoivansko podružnico sv. Cirila in Metodija sledeči gg.: Josip Negode 5 K, Josip Fonda Vrabc, Anton Germek in Fran Ponikvar po 2 K, Josip Jaklič, Sv. Mikluc, Fr. Pellizzon, Anton Švab, Josip Bak, Jož. Vatovec, H. Schmidt po 1 K. Sv. Valič 70 st. S. M. Mjot, Al. Lavrenčič, S. M. Udovič po 60 st. Sv. Camauli in S. M. Marc po 50 st. Skupaj 21 K 50 stot.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je darovalo županstvo občine Kojško v Brdih vsled sklepa staveštinstva 50 K. Redoljubivim darovalcem iskrena hvala!

Nar. delav. organizacija

Vabi vse odbornike in zaupnike posameznih skupin in sploh zastopnikov vseh strok na zelo važen sestanek, ki se bo vršil jutri v četrtak, dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer. Razpravljalo se bo o zelo važnem predmetu, ki se tiče vseh strok.

Tovariši vratarji! Kakor je že bilo v "Edinosti" objavljeno, se je sklical zaupni sestanek za 6. t. m. v prostorih N. D. O. ki se je tudi vršil, in se je pri tem sestanku izbralo zaupne može, kateri bodo skrbeli, da se v najkrajšem času skliče glavni sestanek, kjer se bode izvolil odbor.

Književnost in umetnost

"Ljubljanski Zvon". Aprilski zvezek ima zanimivo vsebino. Prinaša več pesmic V. Levstika, konec Cankarjeve novele "Pravična kazen božja", nadaljevanje potopisa dr. Jos. Tominiška "Slavna in bedna Italija", pesmico Voj. Moleta "Ob morju", zgodovinsko pesnitev A. Aškercsa "Ribniška čarovnica", konec povesti Iv. Laha

"Signora Bianca", novo povest Fr. Strnada (dr. Zbašnika) "Sodoma" itd. Med "Književnimi novostmi" je kritika dr. Merharja o Cankarju.

"Dom in Svet". Izšel je 4. zvezek tega ilustriranega mesečnika, ki se je razvil v poslednji dobi v jako eleganten list. Iz raznovrstne vsebine omenjamo: povest dr. Fr. Dotela Rodoljubje na deželi, pesmi Antona Medveda, povest Lee Fatur "Biseri" in razpravo dr. Stegenška o Michelangelu. Zvezek je opremljen s 16 podobami.

Slepa ljubezen Ljudska igra s petjem v 5 dejanjih. Spisal in založil je to igro Anton Pesek, šolski vodja v Narapljah pri Ptujski gori, z namenom, da bi vzbujal z njo med široko maso ljudstva večje zanimanje za šolo in tudi večje spoštovanje do šole in učitelstva. Izpregovorimo še o njej kaj več. Zazdaj knjižico, katere čisti dobiček je namenjen za ustanovitev poučnega in zabavnega lista za šole odraslo mladino, toplo priporočamo zlasti šolskim krogom. Stane 1 K. s poštnino 1 K 10 h. in se naroča pri pisatelju.

Gospodarstvo.

Kmetijsko poučno potovanje na Češko.

C. kr. kmetijska družba kranjska name rava prirediti povodom letošnje jubilejne razstave v Pragi gospodarstvo-poučen izlet na Češko.

Po dogovoru z deželnim kulturnim svetom za kraljevstvo Češko v Pragi se je že sedaj sestavil za to potovanje naslednji načrt:

Izlet bo trajal 10-12 dni in se bo vršil meseca julija ali avgusta (v šolskih počitnicah).

Udeleženci se odpeljejo z večernim vlakom, ki odhaja z Jesenic ob osmih zvečer, in pridejo zjutraj ob osmih v češke Budjevice. Tam se prične s poučnim ogledovanjem, in sicer:

1. dan. Ogled gospodarstva šole in kakega vzornega kmetijstva, kjer bo videti rejo južnočeških konj težkega plemena (najbrž v Plavi).

Obed in prenočišče bo v Budjevicah. 2. dan. Ogled krasnega veleposesstva kneza Schwarzenberga, in sicer gradu v Hluboki in vzornega dvora Vondrova.

Obed v Budjevicah. — Popoldne ogled postaje za obdelovanje barja v Zališ, vožnja v Tabor in prenočišče tam.

3. dan. Ogled staroslavnege mesta Tabora, kralj. češke kmetijske akademije, družbine mlekarne s parno silo. Z večernim vlakom v Prago.

4., 5. in 6. dan v Pragi. Tukaj ogled Prage in njenih starožitnosti, obisk in ogled razstave, dalje ogled prve češke akcijske mlekarne v Nuslih, Freyve mlekarne in sladkorne tvornice v Visečanih, in če bo čas dopuščal, fiziološke ter mlekarne postaje. Hrana in prenočišče v Pragi.

7. dan. Izlet s parnikom po novo kanalizirani reki Vitavi, in sicer najprej v Prajo. Tukaj ogled češkega pomološkega (sadjarskega) zavoda, potem v Melnik, ogled vinarstva šole, vinogradov in kleti. Prenočišče v Melniku.

8. dan. Vožnja čez Štjetje v Lovosice. Med potom ogled hmelnic pri Pečapljih, ogled tvornice za porabo sadja v Třebenicah; dalje v mesto Rovdnice, tukaj ogled tvornice za pluge in stroje za žetev, odtod v Bečkovic in z vlakom v Prago. Prenočišče v Pragi.

9. dan. Iz Prage v Novo vas pri Kolínu, tukaj ogled vzornega vinarstva v Kolínu ogled okrajne drevesnice in v Lošanah ogled kmetijske elektrarne, v Kutnih ogled vzornega kmetijstva g. Prokupka. Vožnja v Kutno goro. Ogled kmetijske šole, kakega vzornega malega posestva in skladišča za žito, velikih nasadov hrena v okolici, znamenitosti mesta in odtod odhod nazaj v Prago ali pa naprej čez Iglavo, Znojmo na Dunaj. Če bo zadostno število takih, ki se zato zanimajo, bi se lahko med potom na Dunaj ogledalo mesto Reč s slovečimi vinogradi in kletmi, dalje mesto Korneuburg s poskusnimi nasadi in Klosterneuburg, tukaj višja vinarstva šola in sloveče kleti tamošnjega samostana.

Vea vožnja iz Ljubljane na vsej prgi (tia čez Linec, nazaj čez Dunaj) bo veljala v III. razredu okrog 60 kron.*) hrana in prenočišče kakih 10 kron na dan, tako bo v e potovanje veljalo največ 200 kron za osebo.

Za strokovno vodstvo bo tudi skrbel. Izlet bo vodil g. c. kr. vinarski nadzornik B. Skalický, ki mu češki deželni kulturni svet prideli kakega domačega kmetijskega potovalnega učitelja. Izlet se bo vršil, če se

*) V drugem razredu tretjino več.

Zaloga vina

TRST, ulica Chiozza št. 17
ISTRSKI TERAN
za dom (ne manj od 5 litrov)
po 56 stotink liter.

Za krčmarje in gostilničarje po dogovor. cenah.
NB. Sprejem pošiljate v tranzitu za celo monarhijo in v vsaki množini
SIMON PAVLINOVIĆ.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva
- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -
Peter Jeraj
TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

Za velikonočne praznike
imam v zalogi prave praške gnjati in vse druge jestvinske predmete, specialitete: čajno maslo.
VEKOSLAV PLESNIČAR, ul. Giulia št. 29.

Zdravljenje krvi
Čaj "Tisočerni cvet" (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluca em, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omet za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „fi due Mori“ Trst, veliki trg

ZALOGA
Istrskega in dalmatinskega vina
zajamčeno pristnega
s prodajo na debelo in drobno
Bernardo di Chiara
TRST, ulica del Bachi št. 9
Za krčmarje in gostilničarje po dogovornih cenah.

SUKNA
in modno blago
za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
TVORNIŠKE CENE. VZORCI FRANKO.

Dr. ERNEST MENZEL
specijalist za otroške bolezni
prej asistent otroške bolnišnice dunaj. poliklinike
sprejema od 4.-5. pop.
TRST
Trg Sv. Caterina št. 2.

Velika izbora Pohištva
Pohištvo svetlo in temo, spaine in jedline sobe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, silke zroala, stoliče, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.
Trst, via Chiozza 8
(Rudoče table)
VITTORIO DOPLICHER
Najnižje cene.

Črevljarnica ooo Črevljarnica
Raffaello Caris
TRST, ulica delle Mura št. 7
Izdeluje vsakovratne črviče po amerianskih ali francooskih oblikah ter izvršuje vsako popravo v 24'ih urah.
GENE ZMERNE.
Zaloga in prodaja originalne angleške orme za črviče.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom. **Ulica Campanile št. 15.**

Edini zavod za popraviljanje Pnevmatikov
Trst — via S. Lazzaro št. 16 — Trst
Podružnica tovarne usjatih in gumljevih antiderapantnih pnevmatikov
A. Garçonnet, 77 Rue de Paris, Clichy (Seine)
Izvršuje popraviljanje pnevmatikov z antiderapants iz gladkega gumijsa, notranje prevlake s tkanino, pnevmatičnih črev vsake tovarne, počenih, prerezanih ali na drug način pokvarjenih. — Popravlja se z redko prečiznostjo ter se jamči za trajnost, kakor pri novih. Specijelno patentovano vulkaniziranje. — Poprave se izvršujejo v najkrajšem času.

V pekarni in sladličarni
VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15
in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfineje moke, čokola do fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne bliskote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte, in krokante. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi
Kollar & Breitner
Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.
Grossol
za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, akrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.
Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolna olja, mast za stroje, mastila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagona, mast-vaselina za kožo, mast za oročje, volčile za čevlje itd.
Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Montalongo) pri Trstu.

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno TELEFON 865.

oglas vsaj 20 udeležencev. Prijave za udeležbo sprejema c. kr. kmetijska družba že sedaj, najpozneje pa do 1. julija t. l. Na poznejše zglastitve se ne bo oziralo.

K zglastitvi je pridejati 50 kron za nakup okrožnega listka in je treba povedati, ali se udeleženec želi nazaj voziti čez Dunaj, ali čez Prago, Linec, Jesenice.

Daljša poročila bo objavljala c. kr. kmetijska družba v „Kmetovalcu“, ki prinese tudi popis in slike nekaterih teh slovečih in lepih krajev.

Cena pšenice pada.

Zadnjih dni je zopet pala cena pšenice v Budimpešti. V dveh dneh je pala cena za 40 stot. Vzrok je temu nevspeša spekulacija trgovcev z žitom in tudi povoljno stanje žetev.

Vesti iz Goriške.

x Posadka v Korminu. V ponedeljek ob 7. in pol uri zjutraj sta odmarširali iz Gorice 13. in 15. stotnija tukajšnjega 47. pešpolka v spremstvu polkovne godbe in z njima tudi zapovedništvo 4. bataljona, v Kormin, v novo garnizijo, kamor sta dospeli hitro po deseti uri. Pri spomeniku cesarja Maksimilijana vsprejel jih je slovesno občinski zastop in odposlanci drugih državnih uradov. Izvzemši nekaterih poslopjij bile so vse druge hiše odlične zastavami. Župan baron Locatelli povabil je vse častnike na obed, posamezniki so pogostovali pa možtvo. Popoldne je svirala na Locatelljevem trgu vojaška godba. Zbrani so bili prebivalci polnoštevilno. Zvečer se je godba vrnila po železnici v Gorico. Trdi se, da je vohodu vojaštva prisostvovalo tudi več italijanskih častnikov v delavski obleki. Večidel stanovalec se je pokazal nasproti vojaštvu jako prijazen, a videlo se je tudi kisle in namrdjene obraze. pečiča znanih zagrizencev se je odpeljala s prvim vlakom v Videm, ali pa se je podala preko bližnje meje na razvedrilo.

Vesti iz Istre.

Razpisana služba. Na c. kr. nautični šoli v Malem Lošinjju je razpisana služba šolskega sluga.

Razne vesti.

Gospa Tosselli. „Badische Presse“ poroča iz Lindava: Bivša saksonska prestolonaslednica je poslala neki prijateljski rodbini v Lindavu brzojavko, v kateri javlja, da se definitivno loči od Toselli-ja ter se povrne v Nemčijo.

Anekdota iz Haiti. Znameniti ameriškanski slikar Henrik Damahan, ki je več časa bival radi študij na otoku Haiti, pripoveduje krasno anekdoto, ki je jako značilna za razmere v oni republiki černcev. Enkrat se je sprehajal s svojim prijateljem iz Irskega po ulici, ko je mimo marširala četa črnih vojakov. „Počkaj“, rekel je Irec. „Hočeš videti, kako razženem celo četo?“ Komaj je slikar odgovoril da ali ne, vzjel je Irec iz žepa nekoliko dvajset in vrzel jih med vojake. Takoj je bilo discipline konec. Vojaki so se začeli kar tepsti za denar. Nekoliko dvajset so pograbilo črni rekrutje; nekoliko jih je tudi dobil sam — poveljnik čete. Z resnim obrazom je komandant vtaknil najden denar v žep in potem aretiral vselega Irec, češ da si brije norca iz republikanske vojske. Se le nekoliko steklenic ruma ga je rešilo zapora.

Zadnje brzojavne vesti.

Ogrsko bančno vprašanje.

BUDIMPEŠTA 7. (Ogr. biro.) Pododbor bančnega odseka je imel danes opoludne pod predsedstvom grofa Batthyany-ja sejo, na kateri se je določilo besedilo povabila, ki se ga ima poslati veščakom. Nato se je razpravljalo o listi veščakov. Pododbor bo imel v petek opoludne sejo. V petek popoldne bo pa plenarna seja bančnega odseka.

Avstroogrška eskadra v Alžirju.

ALŽIR 7. Sinoči je bil na čast kontreadmiralu Zieglerju in častnikom banket v mestni hiši. Mestni župan je napil cesarju Fran Josipu, kontreadmiral Ziegler pa predsedniku Fallieresu in francoskemu narodu. Med gosti je bil namestnik generalnega guvernerja, prefekt, generala Baillond in Drude ter admiral Arago.

Izgredi Japoncev v ameriškem konzulatu.

NEW-YORK 7. Neka brzojavka iz Mukdena poroča, da so 4 Japonci udri v tamkajšnji ameriški konzulat ter iz privatne osvete napadli 4 uradnike Kitajce. Na zahtevo konzula jih je kitajska policija aretirala in odvedla na japonski konzulat. Ker strar še ni rešena, pride najbrže do diplomatskih pogajanj.

Asquith pri kralju Edvardu.

LONDON 7. Kancelar zaklada Asquith je odpotoval v Biarritz kamor dospe danes zvečer. Ni še znano, kako bo sestavljeno novo ministerstvo. Splošno se sodi, da postane kancelar zaklada Lloyd George. Govori se tudi o Mac Kenni in o Percillu.

Gospa iz Bojana je naprošena priti v Via S. Nicolò 18, Svigelj, šivilja.

VABILO. Vabim vseh pokušat izvrstnega terana o priliki Velikonočnih praznikov. Henrik Kosič, Belvedere št. 17. (501)

Bogata izbiera obleka za moške in dečke od glid. 5.— naprej. „Al buon mercato“, ulica Carducci ex Torrente 31. Prodaja se tudi na obroke. 1349

Štiridesetletni bivši krmar, inteligent, delaven, vešč hrvatskega, slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, išče primerno službo. Naslov daje „Edinost“ pod JADRAN 271.

Kupi se hiša z gostilno in vrtom v tržaški okolici. Pouudbe pod „F. K.“ na Inzeratni oddelk Edinosti. 496

Hrano dolé dijaki in uradniki: 18 glid. mesečno, Piazza S. Francesco 1, II. n. 499

Kdor potrebuje trinoga cepilca, naj se obrne na Inzeratni oddelk Edinosti pod št. 469.

Dobro idoča brivnica na lepo ležečem trgu na Primorskem s sedežem c. kr. uradov, in enim oddelkom pešpolka se radi bolehnosti takoj proda. Cena 500 kron. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti. 492

Mlad mož želi vstopiti kot hišni oskrbnik v kako vilo ali najemniško hišo v bližini Trsta ali Gorice. Vstopi tudi kakor početnik v kako pisarno s skromno začetno plačo. Prijazne ponudbe pod J. C., posterestante, Gornji Logatec, Kranjsko. 491

Proda se lep in močan lovski pes, tudi dober hišni varuh. Povprašati pri Upravi „Edinosti“. 500

Josip Gregorič naznanja tem potom slav. občinstvu, da je preselil svojo prodajalnico iz ulice Barriera št. 4 v ulico Olmo št. 1. Pri tej priliki priporoča tudi svoje podružnice v ulici Giulia št. 7. V nadi, da ga boe slavno občinstvo počaščalo se v naprej toplo zahvaljuje. 78

„OLLA“ gumijevih cevi in neprodilno blago. priznan kakor najboljša in neprekošljiva vrsta vseh gumijevih higijeničnih predmetov in ribjih mrežev. DVELETRNA GARANCIJA. M. Gál — Trst, Corso 4. Pošiljate po glid. 2, 3, 4, 5. Delavnica pasov, kilnih masov, elastičnih nogavic, obvez, ravnoizvajev, borželj in bidet. Irgatorji od glid. 20 naprej. Toplomeri za vročico K 2, nav. K — 50.

FRANCESCO S. DONATI elektrotehnik. TRST, ulica dell' Aquedotto št. 26. Avtorizovan elektrotehnik delalca s priročnim mehanično delalnoo. Sprejema vsake vrste elektroinženjerske, mehan. delavnice, izdelavo, kakor tudi mehanske dela, ki se v avst. in elektroinženjerski, kakor popravila čimnastih motorjev in posebnost avstrijt. laboratorija št. 100. Cene jako zmerno in izvršitev popolna.

Prodajalnico manifakturnega blaga. Cenjeni odjemalci! Častim se naznaniti Vam, da sem odprl v Trstu, v ulici Poste št. 10 (vogal Valdirivo) Prodajalnico manifakturnega blaga katera je preskrbljena z vsemi potrebščinami ter se priporočam za blag. naklonjenost. Udani Antonio Contento.

Kdor želi vzeti v najem kako stanovanje, skladišče ali prodajalnico Obrne naj se na Trieste-office avtorizovana agencija za nepremičnine in trgovino ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN MIZARSKKE ZADRUGE v GORICI-SOLKAN TRST VIA DEI TOTORI (ROSARIO) PALAČA MARENZI PODRUŽNICE: SPLJET, REKA TELEFON 111631

Krompir za seme. Kdor hoče imeti najizvrstnejji krompir roza, naj se požuri v zalogo Antona Vatovec Trst, ul. S. Maurizio 2. 490

Skladišče pohištva VITTORIO VOSILLA preseljeno iz Lipskega trga 7 v ulico Sanità št. 8 vogal ul. Porporella nasproti kavarne Fedel Tricestino je bogato založeno z novim neprekosljivim solidnim in eleg. pohištvom CENE ZMERNE.

V dobroznani prodajalnici jestvin A. Dall' Oste v ulici Benvenuto Cellini št. 1 dobijo se vedno v veliki izbiro jestvine in kolonijalno blago, konzerve, kakor tudi likerji in fina namizna vina. Specijaliteta: Furlanski salami po domačem načinu. Preskrbuje se poštne pošiljave. TELEFON št. 2063.

Pekarna in sladčičarna Benedikt Suban, Trst ulica dell' Istria št. 12 Dobi se svež kruh trikrat na dan testenine lastnega izdelka biškotinov in likerji v buteljkah. Velika prodaja moke, sladkarij itd. Po zmernih cenah. — Postrežba na dom.

Giuseppe d' Andrea Teracerarski mojster Trst - San Giacomo in Monte 6 Prvo podjetje za navadna in fina teracerarska dela obstoječe od leta 1852. Sprejme se tudi popraviljanja. Sualajlišče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jakob

Proda se obešala, postelje, opravo za spalno sobo najfinejega dela, kuhinjsko opravo „Secession“, mozaično umetniško mizico, vredno 1200 K. — Izvršuje naročbe vsake vrste. Mizar, Trst, ulica Cereria št. 2.

TOVARNA ZRCAL ATTILIO PIZZORNO TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari. — Telef. 687. Ogljedala navadna in ogledana. — Posrebuje stekla. — Skladišče kristalov, usvadnega in delavnega stekla. — Zaloga navadnih in ogledanih šip za kečlje. Ogljani kristali, vezani z medjo. — Zrcala z ure. Šipe z vsakovrstnimi riabami. — Apariraje šip.

Prodajalnica specijalitev Trst, Acquedotto 3 zelene table Napoljska zmes Pasta di Napoli garantirana po 32 in 36 krajezjev Najbolje olje, najkakovnejša stolljanska omaka paradizkega jabelka po 14 krajezjev skatljona.

V novem skladišču pohištva Romeo Savio Trst, ulica Giuseppe Parini št. 1 je na izbero pohištvo vsake vrste, popolne sobe, slike in zrcala po najzmernejih cenah.

ANTON JOGAN, mizar Sprejme vsakovrstna naročila in popraviljanja. Ima vedno pripravljeno pohištvo za spalne in jedilne sobe ter kuhinje. TRST — ulica Farneto 45.

Ivanka Doreghini TRST — ulica Madonnina št. 8 VELIKA ZALOGA pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij. Popolne spalne in obedovalne sobe. Moške obleke na izbero. UGODNE CENE. Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

FRAN SKOK tapetar elast. pohištva, žimnic itd. Izvršuje popraviljanja po zmernih cenah. Trst, ul. Giovanni Boccaccio 4 polunadstropje.

Tvrška manifakturnega blaga Z. Freiseiss Trst, ulica delle Poste št. 5 naznanja slav. občinstvu in cenj. odjemalcem, da so dole pomladno sezono in za poletje vse vrste volnenega in platnenega blaga, kakor tudi zefir, batist, perkal, satin itd., katere se prodaja po jako zmernih cenah, ker se dobiva blago direktno od tovarn. — Bogata izbiera vsakovrstnega perila in tkanin.

Pietro Cucit mizar Trst, ulica Fontana št. 7 in 9. Specijalist za razkošno pohištvo vsakega kroja. Vsakovrstna dela v lesu.

STARA MIRODILNICA Fed. F. Huber Succ. TRST, ul. Barriera vecchia št. 26. BOGATA ZALOGA barv, poviak, čopičev, pramenj, kemičnih izdelkov, mizer. vod. parfimov, zamah, železne žice, elastične za cepljenje, mila in STERLENIH ŠIP.